

ДІАСПОРА ТА НАЦІОНАЛЬНІ МЕНШИНИ У ЗОВНІШНІЙ ПОЛІТИЦІ ДЕРЖАВ

Мета курсу - формування у студентів уявлення про місце діаспори та національних меншин у зовнішній політиці держав; визначення особливостей, напрямів і параметрів розвитку діаспор та національних меншин у контексті аналізу їх динаміки; вивчення досвіду формування та реалізації зовнішньополітичної стратегії України щодо діаспори та національних меншин; ознайомлення з історичним та емпіричним досвідом розвитку діаспор та їх роль у процесі здійснення зовнішньої політики держави.

Міжпредметні зв'язки. Дисципліна «Діаспора та національні меншини у зовнішній політиці» в структурно-логічній схемі базується на набутих знаннях з наступних ОК: «Історія України», «Історія української культури», «Міжнародні відносини та світова політика», «Історія міжнародних відносин», «Зовнішня політика України», «Зовнішня політика країн Західної Європи». Вивчення дисципліни формує засади для подальшого опанування студентом дисципліни «Дипломатична та консульська служба», «Аналіз зовнішньої політики».

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування таких компетентностей: розуміння історичних аспектів та особливостей діаспорального існування; готовність шанобливо і дбайливо ставитися до історичної спадщини та культурних традицій, толерантно сприймати соціальні і культурні відмінності; розуміння місця діаспори та національних меншин у міжнародних відносинах; здатність застосовувати методологію міждисциплінарного аналізу системи діаспор, використовувати категоріальний апарат гуманітарних та соціальних наук із врахуванням предметного поля дисципліни.

Програмні результати навчання:

знати: теоретичні підходи до вивчення класичних діаспор; особливості етнічної та мовної меншини як суб'єкту національноетнічних відносин; основні теоретичні досягнення наукової думки з проблем діаспор і національних меншин в умовах глобалізації; вітчизняне законодавство із захисту прав та свобод національних меншин та діаспор; особливості реалізації та захисту виборчих прав національних меншин; засади національної політики (рівність прав і свобод людини і громадянина; забезпечення політичної та правової захищеності; розвиток національних.

вміти: визначати роль і значення найбільших діаспор світу у зовнішній політиці держав; визначати значення діаспори в міжнародному економічному просторі; аналізувати державну підтримку співпраці національних меншин як чинника покращення міжнародних відносин між державами; визначати види співпраці між національними меншинами.

володіти: механізмами формування та реалізації державної політики стосовно закордонного українства з урахуванням міжнародного досвіду; знаннями задля застосування їх на практиці та конкретних ситуаціях міжкультурної взаємодії.

Змістовне наповнення навчальної дисципліни:

Вступ до теорії та законодавчої бази діаспор та національних меншин. Теоретичний та історичний базис феномену діаспори. Законодавча база регулювання діяльності національних меншин в Україні і світі. Етнічний склад України.

Сучасні реалії існування національних меншин та діаспор у зовнішній політиці світу та України. Національно-культурна автономія в Україні. Національні меншини та діаспора як активний учасник соціокультурного процесу. Етноконфесійна діаспора. Найбільші діаспори світу. Типи транснаціональних просторів. Роль і значення найбільших діаспор світу у зовнішній політиці держав. Вірменська, єврейська, польська, німецька та українська діаспори. Порівняльна характеристика активності та міжнародній арені. Взаємозв'язки між діаспорами різних країн як чинник міжнародних соціокультурних зносин у сучасному глобалізованому світі. Співпраця національних діаспор між собою на глобалізованій міжнародній арені. Державна підтримка співпраці національних меншин як чинник покращення міжнародних відносин між державами. Види співпраці між національними меншинами (горизонтальний – декілька меншин різних держав, та вертикальний – між різними меншинами різних держав). Взаємодія між етнічними об'єднаннями України та батьківщиною. Українська діаспора США та Канади як приклад успішного діаспорального функціонування. Українська діаспора Канади: приклад організованості. Українці в Сполучених Штатах Америки: ареали зосередження, громадські об'єднання. Діяльність української діаспори США та Канади на благо української держави.

Обсяг вивчення навчальної дисципліни: 3 кредити ЄКТС, загальний обсяг 90 годин, у т.ч. – 36 годин аудиторних занять і 54 годин – самостійна та індивідуальна робота.

Форма семестрового контролю: залік.

Викладач – Данник Катерина Олександрівна, кан. культурології; доцент кафедри міжнародних відносин та туризму.